

paa Finanslovsforslaget, skulle respekteres i deres Konsekventfer.

**Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Worsaae):** Jeg kan i Mængt og Meget slutte mig til, hvad den sidste ærede Aaler har bemærket. Jeg vil kun med Hensyn til Spørgsmaalet om Theatret tillade mig at yttre, at Sagen — forekommer det mig — ikke alene har en ren pekuniær eller formel Side, men at der ogsaa er et andet Hensyn, som Ministeriet har maattet tage, og det er Hensynet til, at der fra andre Sider er ydet saa store og rigelige Tilskud til Opførelsen af den nye Theaterbygning, uden at Staten hidtil har ydet en eneste Stilling dertil. Det forekommer mig derfor, at, selv om man vilde følge den Udvei, som er antydet af den sidste ærede Aaler, bliver dog det Spørgsmaal tilbage, om det er ganske sømmeligt, at Staten og navnlig Sørø Akademi, der er stiftet af Holberg, ikke yder et Tilskud, som jo dog oprindelig har været forudsat, til Opførelsen af en ny Theaterbygning. Det forekommer mig, at det vilde være smukke og rigtigt, om denne Sag nu blev ordnet paa den Maade, at det Tilskud, der er ydet af Sørø Akademi, saaldt hørt, og man derefter forsøgte at faae Theatrets pekuniære Tilstand ordnet saaledes, at det for Fremtiden nogenlunde kunde holde sig i alt Fald med mindre Tilskud; dermed vilde man undgaa de uoverordnede mislige, ideligt tilbagevendende Forhandlinger om Theatrets Stilling.

**Jessen:** Efterhaanden har vor politiske Tilstand udviklet sig saaledes, at vi have faaet flere Arter af Finanslove og Finanslovsforslag. Foruden det eneste sande og virkelig rigtige Finanslovsforslag kjende vi ogsaa midlertidige Finanslovsforslag, foreløbige Finanslovsforslag, maaste ogsaa foreløbig midlertidige Finanslovsforslag, og ifjor blev der opfundet en hel ny Art, som hed taalelige Finanslovsforslag. Iaar er der kommet en Art til, som jeg tror man kan kalde de utaaelige Finanslovsforslag. Forskjellen mellem de taalelige og utaaelige Finanslove bestaar maaste væsentligst deraf, at der ved en taalelig Finanslov forstaaes en saadan, som kun tilfredsstiller en enkelt af de tre berettigede Faktorens fulde Ønsker, og en utaaelig Finanslov er den, som ikke tilfredsstiller de to Faktorens Ønsker. Jeg tror rigtignok, at Forskjellen mellem en taalelig og en utaaelig Finanslov meget beror paa det subjektive Skjøn, og at dette Skjøn uberriden falder noget forskjelligt og derfor temmelig ligeartede Love. Jeg har med Glæde hørt, at der hos det ærede Ste Kongevalgte Medlem (Fischer) er en Forskiel i Opfattelsen af det Finanslovsforslag, som er indbragt til os iaar, fra den Opfattelse, han gjorde gjældende ved det Finanslovsforslag, som ifjor blev fremlagt i Lands-

thinget, og der er dog mange Punkter, navnlig de tre Hovedpunkter, som det ærede Medlem nævnte, hvori der er en slaaende Lighed mellem det nu foreliggende Finanslovsforslag og det, som det høitærede Landssting accepterede ifjor (Fischer: Det er feil!). — er det ogsaa feil? — accepterede nemlig efter den Stilling, som den daværende Finansminister indtog. Jeg har en saa levende Erindring om de Forhandlinger, som da fandt Sted, at Fristelsen, i alt Fald den personlige Fristelse, for mig ikke er saa ganske ringe til her at komme ind paa en Undersøgelse af Spørgsmaalet, hvorvidt der for hele vor politiske Udvikling er tilveiebragt et Udbytte derved, at vi ifjor afvieserede ved den saakaldte taalelige Finanslov. Jeg skal imidlertid ikke give efter for denne Fristelse; jeg tror, at Erfaringerne bedre end alle Ord vil kunne afgjøre, hvorvidt den Anstuelse, som jeg dengang fremsatte, var rigtig eller ikke. Men Et er givet, nemlig, at den Omstændighed, at vi ifjor afvieserede ved mange Afgjørelser, som vi nu ere imod, nødvendig maa svekke Styrken af de Argumenter, som nu fremsjøres for at træde op paa en noget anden Maade end ifjor. Der er jo imidlertid Meget at glæde sig over ved den nærværende Situation. Jeg glæder mig for det første over, at vi ikke som ifjor saame de trykte Forhandlinger; vi ere naaede endog til 2<sup>1</sup>/<sub>2</sub> Nummer af Forhandlingerne ved 3die Behandling i Folkethinget af Finanslovsforslaget. Der er ganske vist paa den anden Side en Tilbagegang, som bestaar deraf, at der denne Gang kun er 8 Dage, medens der forrige Gang dog var 11 Dage, tilbage af det løbende Finansaar, paa det Tidspunkt, da Finanslovsforslaget kommer til os. I det Hele forekommer det mig dog som sagt, at Situationen er langt heldigere iaar end ifjor, og det er efter min Mening navnlig, fordi vi nu have faaet en Regjering, som med Dygtighed og Kraft baade har hævdet og, jeg haaber ogsaa, vil vedblive at hævdé Statsmagternes indbyrdes grundlovmæssige Stilling og vil faa Landsstinget bi ikke blot med Ord men ogsaa i Handling med at hævdé dets berettigede Indflydelse paa Finansloven. Det er efter min Overbevisning kun derved, at vi nogensinde kunde vente at faae Lovgivningsvæsenet igjen bragt i en nogenlunde rolig Gænge, ved Eftergængen ifter det sandelig ikke. Naar den ene Statsmagt bruger sin Ret helt ud til dens yderste Konsekventfer, bliver det ogsaa nødvendigt, at de andre Faktorer gaa noget videre i Brugen af deres Ret, end det under andre Omstændigheder vilde være nødvendigt. Der er dog her et Hul i Forfatningen — ikke det, som den ærede Landsstingsmand, der nys havde Ordet, omtalte — som bedre end noget andet viser, at vor Forfatning maa være grundet paa Imødekommen og Overenskomst, det er Mangelen af et Middel til at gennemføre, hvad det store Flertal af Folkets Repræsentanter paa Bevillingernes Omraade